

**İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ BİLİM TARİHİ  
ENSTİTÜSÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM  
Başlangıç Hükümleri**

**Amaç ve kapsam**

**MADDE 1-** (1) Bu Yönetmeliğin amacı; İstanbul Medeniyet Üniversitesi Bilim Tarihi Enstitüsünde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretim ile sınavlara ilişkin esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; İstanbul Medeniyet Üniversitesi Bilim Tarihi Enstitüsünde yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans ile doktora programlarından oluşan lisansüstü eğitim ve öğretim ile sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 2-** (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü, 44 üncü ve 46 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 3-** (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Ağırlıklı genel not ortalaması (AGNO): Her dersin başarı notunun, o dersin kredi notu ile çarpılması sonucu elde edilen sayıların toplanması ve bu toplamın öğrencinin aldığı toplam kredi sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan sonucun, virgülden sonra iki haneye kadar yürütülüp yuvarlanarak belirlenen değeri,

b) AKTS: İş yüküne dayalı Avrupa Kredi Transfer Sistemini,

c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

ç) Danışman: İstanbul Medeniyet Üniversitesi Bilim Tarihi Enstitüsünde ilgili lisansüstü programa kayıtlı öğrenciye ders ve tez/dönem projesi çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim üyeleri ile doktora unvanına sahip öğretim görevlilerini,

d) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans programı öğrencilerince hazırlanacak proje çalışmasını,

e) EABD: Enstitüde programı bulunan ve programın yürütülmesinden Enstitüye karşı sorumlu olan Anabilim Dalını,

f) EABDB: Enstitü Ana Bilim Dalı Başkanlığını,

g) EK: Enstitü Kurulunu,

ğ) Enstitü: İstanbul Medeniyet Üniversitesi Bilim Tarihi Enstitüsünü,

h) EYK: Enstitü Yönetim Kurulunu,

ı) Kredi: Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değerini; bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama, atölye çalışması ya da laboratuvar saatinin yarısının toplanması sonucu bulunan değeri,

i) Lisansüstü ikinci öğretim programı: Mesai saatleri dışında yapılan öğretim programını,

j) Lisansüstü uzaktan eğitim programı: Bilişim teknolojileri destekli internet aracılığı ile gerçekleştirilen lisansüstü eğitim programını,

k) Müdür: Enstitü Müdürünü,

l) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,

m) Program: Enstitünün tezli ve tezsiz yüksek lisans ve doktora programını,

n) Rektör: İstanbul Medeniyet Üniversitesi Rektörünü,

o) Senato: İstanbul Medeniyet Üniversitesi Senatosunu,

ö) Üniversite: İstanbul Medeniyet Üniversitesini,

p) ÜYK: Üniversite Yönetim Kurulunu,

r) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ifade eder.

**İKİNCİ BÖLÜM**

**Kontenjanlar, Başvuru Koşulları, Giriş Sınavları ve Kayıt**

### **Kontenjanların ilanı ve başvuru**

**MADDE 4-** (1) Her program için kontenjan ve başvuru koşulları, ilgili EABDB'nin önerisi üzerine, EK kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir. Öğrenci kontenjanları, Enstitüdeki görevli öğretim üyelerinin danışmanlık yükleri dikkate alınarak tespit edilir.

(2) Öğrenci kabul edilecek programlar, kontenjanlar, başvuru koşulları, gerekli belgeler ile başvuru, kabul, yazılı ve/veya sözlü sınav ile kayıt tarihleri Senatonun onayı üzerine Rektörlük tarafından ilan edilir ve Enstitünün resmî internet sitesinde duyurulur.

### **Başvuru koşulları**

**MADDE 5-** (1) Yüksek lisans programlarına başvuru için adayların aşağıdaki şartları sağlaması gerekir:

a) İlgili EABD tarafından önerilen ve EK tarafından uygun görülen yurt içindeki veya YÖK tarafından denkliği/tanınması kabul edilmiş yurt dışındaki fakülte veya yüksekokulların birinden lisans diplomasına sahip olmak.

b) Tezli yüksek lisans programlarında, başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak üzere ilgili EABD'nin önerisi ve EK'nin onayından sonra Senato tarafından belirlenen ALES puanına veya ALES'e eşdeğer kabul edilen sınavlardan YÖK tarafından ilan edilen eşdeğer puanlara sahip olmak.

c) İlgili EABD'nin önerisi ve EK'nin onayından sonra Senato tarafından belirlenen diğer şartlara sahip olmak.

(2) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında, ALES şartı aranmaz.

(3) Doktora programlarına yüksek lisans diploması ile başvuran adayların aşağıdaki şartları sağlaması gerekir:

a) İlgili EABD tarafından önerilen ve EK tarafından uygun görülen, yurt içindeki veya YÖK tarafından denkliği/tanınması kabul edilmiş yurt dışındaki bilim dalında tezli yüksek lisans derecesine sahip olmak.

b) Başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak üzere ilgili EABD'nin önerisi ve EK'nin onayından sonra Senato tarafından belirlenen ALES puanına sahip olmak veya ALES'e eşdeğer kabul edilen sınavlardan YÖK tarafından ilan edilen eşdeğer puanlara sahip olmak.

(4) Doktora programlarına lisans diploması ile başvuran adayların aşağıdaki şartları sağlaması gerekir:

a) İlgili EABDB tarafından önerilen ve EK tarafından uygun görülen, yurt içindeki veya YÖK tarafından denkliği/tanınması kabul edilmiş yurt dışındaki bir bilim dalında bir lisans programından 4 tam not üzerinden en az 3,25; 100 tam not üzerinden en az 85 puan veya eşdeğer mezuniyet notuna sahip olmak.

b) Başvurduğu programın puan türünde ALES'ten en az 80 puana ya da ALES'e eşdeğer kabul edilen sınavlardan YÖK tarafından ilan edilen eşdeğer puanlara sahip olmak.

(5) Tezli yüksek lisans veya doktora programlarına başvuran adayların başvurularının değerlendirilmesi; ALES puanı, lisans/yüksek lisans not ortalaması ve sözlü ve/veya yazılı sınav sonucuna göre yapılır. Yazılı sınav ve sözlü sınavın beraber yapılması hâlinde, adayların değerlendirmeye alınabilmesi için yazılı ve sözlü sınavların tümüne girmesi zorunludur. Yazılı ve sözlü sınavın beraber yapılması hâlinde iki sınavdan alınan notların ortalaması sınav notunu oluşturur.

(6) Mezun durumda olan/olabilecek adayların başvurusuna ilişkin esaslar, ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı ve lisansüstü eğitim-öğretime öğrenci kabulüne dair diğer hususlar, Senato tarafından belirlenir. Bu esaslara göre programlara yerleştirilmeler, kontenjanlara göre EYK tarafından yapılır.

(7) Yabancı dil puanının belirlenmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Tezli yüksek lisans (Türkçe) programları ile kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan lisansüstü programlara başvuru için gerekli olan yabancı dil puanı, EK'nin önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir.

b) Lisansüstü programlara öğrenci kabulünde adaylardan istenilen yabancı dil puanında, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavları veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavları esas alınır.

c) Doktora programlarına başvurularda istenilen yabancı dil puanı, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre yükseltilmesine, EK'nin önerisi üzerine Senato tarafından karar verilir.

(8) Yabancı uyruklu adaylarla lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar, ilgili EABDB'nin görüşü ve EK'nin önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir.

#### **Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü**

**MADDE 6-** (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden;

a) Lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlara,

b) Lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olanlara, eksikliklerini gidermek amacıyla ilgili EABDB'nin önerisi ve EYK'nin onayıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programı kapsamında öğrencinin alması gereken dersler ilgili EABDB tarafından Enstitüye bildirilir ve EK kararıyla Üniversite Öğrenci Bilgi Sisteminde (OBS) öğrenciye tanımlanır.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması gereken dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili EABDB'nin önerisi ve EYK'nin onayı ile lisansüstü programdan dersler de alabilir.

(4) Bilimsel hazırlık programında alınan dersler için devam durumu, sınavlar, başarı notu, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar, dersin alındığı lisans/yüksek lisans/doktora programında alınan derslere uygulanan esaslara tabidir.

(5) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre, yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(6) Bilimsel hazırlık programındayken öğrenciye, kabul edildiği lisansüstü programında iki dönemin her birinde, azami 3 kredi ve 7 AKTS ders almasına izin verilir.

#### **Özel öğrenci kabulü**

**MADDE 7-** (1) Öğrenci adayının başvurusu, ilgili EABDB'nin onayı ve EYK'nin kararıyla lisansüstü derslere özel öğrenci kabul edilebilir. Özel öğrenci statüsünde ders almak isteyen adayların, öğrenci belgesini ekledikleri bir dilekçe ile akademik takvimde belirtilen süre içinde Enstitüye başvurmaları gerekir.

(2) Özel öğrencilikleri uygun bulunan adayların, alacakları ders/dersler için ÜYK tarafından belirlenen öğrenim ücretini yatırmaları gerekir.

(3) Özel öğrencilere; derse devam, sınav, başarı değerlendirmesi, disiplin ve benzeri durumlarda Enstitü programlarına kayıtlı öğrencilerin tabi olduğu mevzuat hükümleri uygulanır.

(4) Özel öğrencilere, özel öğrenci olarak alıp başarılı oldukları dersler için bu derslerin kredi ve not durumlarını belirten bir belge verilir.

(5) Özel öğrenci olarak kabul edilenler, bu maddeye göre belgelendirecekleri söz konusu dersler için muafiyet talep edebilir. Muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu EABDB tarafından yürütülür.

#### **Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü**

**MADDE 8-** (1) Enstitü bünyesindeki başka bir EABD’de veya başka bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü programlarda en az bir yarıyılını tamamlamış başarılı öğrenciler, Üniversitenin lisansüstü programlarına yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçiş kontenjanları, ilgili EABDB’nin önerisi üzerine EYK tarafından belirlenir.

(2) Yatay geçiş için öğrencinin, ilgili programın öğrenci kabul ve başarı şartlarını sağlaması ve geldiği programda aldığı derslerin tamamını başarmış olması gerekir. Öğrencinin programa kabulü ve intibakına, ilgili EABD’nin görüşü üzerine EYK tarafından karar verilir.

(3) 2547 sayılı Kanunun; 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre Enstitüde; 33 üncü maddesine göre Üniversitede araştırma görevlisi kadrosunda olup başka bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü eğitim ve öğretim gören öğrenciler, başka herhangi bir şart aranmaksızın yatay geçiş yapabilirler.

(4) Tezli bir programdan tezsiz yüksek lisans programlarına veya tezsiz bir programdan tezli yüksek lisans programlarına geçiş, öğrencinin başvurusu, ilgili EABD’nin onayı ve EYK kararı ile yapılabilir. Program geçişlerinde, ilgili program için öngörülen koşulları taşımak esastır.

(5) Yatay geçişlerle ilgili diğer hususlar, Senato tarafından belirlenen esaslara göre düzenlenir.

#### **Bilim dalı sınav jürilerinin belirlenmesi**

**MADDE 9-** (1) Programlara öğrenci kabulü ile ilgili sınav jürileri; ilan edilen her program için ilgili EABDB’nin önerisi üzerine EYK tarafından belirlenen üç asıl ve iki yedek üyeden oluşur.

#### **Lisansüstü programlara kayıt**

**MADDE 10-** (1) Kayıt hakkı kazananlar, akademik takvimde belirtilen süre içinde istenilen belgelerle Enstitüye başvurarak kesin kayıtlarını yaptırmak zorundadır. Süresi içinde kesin kayıt yaptırmayan asıl adaylar kayıt hakkını kaybeder. Bu adayların yerine, başarı değerlendirme sırası esas alınarak ilan edilen yedek adaylar kayıt yaptırabilir. Kayıtlarda istenen belgelerin aslı veya noter ya da Enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programları hariç aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

#### **Kayıt yenileme**

**MADDE 11-** (1) Öğrenciler, akademik takvimde belirtilen süre içinde, o yarıyıldaki ilgili EABD’de açılan dersler arasından OBS üzerinden derslerini seçip danışmanının onayı ile kaydını yenilemek zorundadır. Yeni kayıt yaptıran öğrenciler için sadece ders seçme işlemi yapılır.

(2) İlgili mevzuat hükümlerine göre katkı payını ödemeyen ve mazeretleri EYK tarafından kabul edilmeyen öğrencilerin kayıtları yenilenmez. Bu öğrencilere, öğrenci belgesi verilmez ve askerlik tecil işlemleri yapılmaz.

### **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Lisansüstü Programlar, Öğretim Planları, Sınavlar ve Değerlendirme**

##### **Lisansüstü programlar**

**MADDE 12-** (1) Bir EABD bünyesindeki lisansüstü program; YÖK’ün belirlemiş olduğu lisansüstü program açma ölçütlerine uygun olmak koşuluyla ilgili EABDB’nin önerisi üzerine EK’nin uygun görüşü, Senatonun kabulü ve YÖK’ün onayı ile açılır.

(2) Lisansüstü programlar, yurt içi ve yurt dışı ortak lisansüstü programları şeklinde de açılabilir. Bu programların uygulanmasına ilişkin esaslar, Senato tarafından hazırlanır ve YÖK’ün onayına sunulur.

(3) Senatonun onayı ve YÖK’ün kararıyla tezsiz yüksek lisans programları uzaktan öğretim yoluyla da yürütülebilir.

##### **Öğretim planları ve derslerin açılması**

**MADDE 13-** (1) EABD lisansüstü öğretim planları; lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmalar ile

kredi toplamlarıdır. Öğretim planları, Senato tarafından kararlaştırılan şartlara uymak koşuluyla EK'de görüşülerek onaylanır.

(2) Öğretim planları çerçevesinde bir yarıyıl da hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin doktora veya eşdeğeri lisansüstü eğitim mezunu hangi öğretim elemanları ile 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi uyarınca görevlendirilen araştırmacılar tarafından verileceği, ilgili EABDB'nin önerileri üzerine EYK tarafından belirlenir.

(3) Bir lisansüstü dersin bir yarıyıl da açılabilmesi için o derse bir öğrencinin kayıtlı olması yeterlidir.

(4) Kredi sistemi, ulusal kredi sistemi ve AKTS'ye göre düzenlenir.

(5) Bir EABD'de açılması düşünülen yeni bir ders için dersi verecek öğretim üyesi, dersin içeriği ve gerekçesini içeren dilekçeyle EYK'nin belirlediği koşullara uygun olarak ilgili EABDB'ye müracaat eder. Ders, anabilim dalı kurulunun kararı ve EK onayı ile açılır. İlgili EABDB tarafından açılması önerilen dersler, EK'nin kararı ile öğretim planlarına eklenir.

(6) Gerekli görüldüğünde ders vermek üzere ÜYK kararı ile Üniversite dışından da görevlendirme yapılabilir.

#### **Dersler**

**MADDE 14-** (1) Lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken ve öğretim planlarında yer alan dersler şunlardır:

a) Zorunlu dersler; öğretim planında yer alan ve öğrencinin alıp başarması gereken derslerdir. Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitimi sırasında, aynı EABD'nin tezli yüksek lisans ve doktora programlarının her ikisinde de verilmesi zorunludur.

b) Seçmeli ders; öğretim planında yer alan ve önerilen belirli dersler veya ders grupları arasından alınacak derslerdir.

c) Seminer dersi; lisansüstü öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanılarak oluşturulmuş yazılı bir metnin sözlü sunulmasıyla değerlendirilen bir derstir.

ç) Uzmanlık alan dersi; tezli yüksek lisans ve doktora öğrencilerine danışmanın çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılması, öğrencilere bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel yayınları izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması, tez çalışmalarının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülmesi için uygulanacak olan bir derstir.

d) Tez; tezli yüksek lisans ile doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan ve Senato tarafından belirlenen şekil ve usul şartlarına uygun olarak yazılan bilimsel bir çalışmadır. Tez danışmanı, tez çalışmalarını izleyebilmek amacıyla her öğrenci için haftada bir saat danışmanlık saati belirler. Danışmanlık saati, tez danışmanının ders yüküne dâhil edilir.

#### **Değerlendirme**

**MADDE 15-** (1) Öğrencilerin yarıyıl sonu başarı notu, aldıkları her ders için öğretim elemanı tarafından aşağıdaki harf notlarından biri ile değerlendirilir. Harf notları, öğretim elemanı tarafından bağlı sistem kullanılarak da verilebilir. Başarı harf notuna karşılık gelen puanlar aşağıdaki gibidir:

| <u>Başarı Notu</u> | <u>Puanı</u> | <u>Puanı</u> |
|--------------------|--------------|--------------|
| AA                 | 4,00         | 90-100       |
| BA                 | 3,50         | 85-89        |
| BB                 | 3,00         | 80-84        |
| CB                 | 2,50         | 75-79        |
| CC                 | 2,00         | 65-74        |
| FF                 | 0,00         | 00-64        |
| MU                 | Muaf         |              |
| GR                 | Girmedi      |              |
| DZ                 | Devamsız     |              |
| YT                 | Yeterli      |              |
| YZ                 | Yetersiz     |              |

P Devam Ediyor

(2) Bir dersten başarılı sayılabilmek için yüksek lisans için en az CB, doktora için ise en az BB alınması gerekir.

(3) CB, doktora programları için öğrencinin ağırlıklı genel not ortalaması en az 3,00 olması hâlinde koşullu başarı notudur.

(4) CC, yüksek lisans programları için öğrencinin ağırlıklı genel not ortalaması en az 2,50 olması hâlinde koşullu başarı notudur.

(5) Ağırlıklı genel not ortalamasının yükseltilmesi amacıyla tekrar edilen derslerde alınan son not geçerlidir.

(6) Uzmanlık alan dersi/dönem projesi dersi, seminer dersi, YT/YZ notları ile değerlendirilir ve not ortalamasına katılmaz.

#### **Derste başarılı olma koşulları**

**MADDE 16-** (1) Ders içeriği, işlenecek konular, kaynakça, öğretim yöntem ve teknikleri, yarıyıl içi çalışmaları ve sınavı/sınavları (vize, ödev, sunum, proje ve benzeri) ile yarıyıl sonu ve bütünleme sınavının yapılıp yapılmayacağı; yapılacak çalışma ve sınavların dersin başarı notuna katkı oranları, dersi veren öğretim elemanı tarafından ders bilgi formunda belirtilir ve yarıyıl başında öğrencilere duyurulur. Yarıyıl sonu sınavı veya sınav yerine geçecek çalışmanın dersin başarı notuna katkısı %30'dan az olamaz.

(2) Öğrencilerin başarısız oldukları dersleri tekrar ederek veya yerine başka bir ders alarak sınavlarında başarılı olmaları hâlinde, önceki başarısız notları transkriptlerinden silinir.

(3) Bir seçimlik dersten başarısız olunması hâlinde, yerine başka bir seçimlik ders seçilebilir.

#### **Derse devam**

**MADDE 17-** (1) Öğrencilerin derslere ve uygulamalara %70 oranında devam etmesi zorunludur. Devam durumu, ilgili öğretim elemanı tarafından izlenir ve değerlendirilir.

#### **Bütünleme sınavı**

**MADDE 18-** (1) Yarıyıl sonu sınavına girme hakkı kazanan ve bu sınavlara mazeretli veya mazeretsiz girmeyen öğrenciler; yarıyıl sonu sınavına girip başarısız duruma düşen öğrenciler; derslerden koşullu geçen veya notunu yükseltmek isteyen öğrenciler notunu yükseltmek istedikleri dersler için her yarıyıl sonunda yarıyıl sonu notunun yerine geçmek üzere bütünleme sınavına girmeye hak kazanır.

#### **Mazeret sınavı**

**MADDE 19-** (1) Yarıyıl/yıl içi çalışma ve sınavlara geçerli mazeretleri sebebiyle giremeyen öğrenci, çalışma/sınav haftası bitimini takip eden beş iş günü içinde mazeret sınavına girme talebiyle Enstitüye başvuru yapabilir. EYK tarafından başvurusu kabul edilen öğrencinin mazeret sınavı ilgili EABDB'nin belirlediği tarihte yapılır.

(2) Mazeret sınavı aşağıdaki hâllerde uygulanır:

a) Öğrencinin, tam teşekküllü bir sağlık kurumu/kuruluşu tarafından düzenlenmiş sağlık raporu ile belgelenmiş mazeretinin ortaya çıkması.

b) Öğrencinin yakınlarından birinin (anne, baba, kardeş, eş, çocuk ve benzeri) sınava girmesini engelleyecek bir tarihte vefatı ile ilgili belgenin sunulması.

c) Trafik kazası, yangın, sel, deprem, yıkım gibi beklenmeyen durumların ortaya çıkması hâlinde resmî makamlardan alınan belgenin ibrazı.

ç) Gözaltı ve/veya tutukluluk hâlinde resmî makamlardan alınan belgenin ibrazı.

d) EYK tarafından kabul edilen diğer mazeretlerin ortaya çıkması.

(3) Öğrenci sağlık raporu sunduğu günlerde sınavlara ve çalışmalara giremez; girdiği sınav ve çalışmalar geçersiz sayılır.

#### **Sınav notuna itiraz**

**MADDE 20-** (1) Öğrenci, bir dersin başarı notuna, sonuçların ilan edilmesinden itibaren beş iş günü içerisinde itiraz edebilir. İtiraz, Enstitüye yazılı olarak yapılır. İlgili öğretim elemanı, öğrencinin başarı durumunu değerlendirir ve sonucu en geç beş iş günü içerisinde Enstitüye bildirir. Belirtilen sürede yapılmayan itirazlar işleme alınmaz.

#### **Ders saydırma**

**MADDE 21-** (1) Lisansüstü eğitime kayıt olan öğrencilerin; özel öğrencilik, yatay geçiş, değişim programı öğrenciliği ve daha önceki lisansüstü eğitimlerinde alıp başarılı oldukları dersler için ders saydırma veya muafiyet sınavı sonucunda bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşullarına ilişkin talepleri, kayıtlı oldukları programın akademik takviminde derslerin başladığı tarihten itibaren en geç 30 gün içinde Enstitü tarafından alınır. Muafiyet durumları, ilgili EABD'nin değerlendirmesi ve EYK'nin kararı ile belirlenir ve onay verilen derslerin intibakı yapılır. Ancak öğrenciler tarafından sonraki dönem veya yıllarda yapılacak bu tür talepler kabul edilmez.

#### **Kayıt dondurma**

**MADDE 22-** (1) Öğrenciler sağlık, askerlik, yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında eğitim, maddi ve ailevi nedenlerle ve EYK tarafından kabul edilen diğer mazeretlerin ortaya çıkması durumunda, her defasında bir yarıyılı aşmamak koşulu ile en fazla iki yarıyıl süre ile kayıt dondurma talebinde bulunabilirler. Kayıt dondurma talepleri EYK tarafından karara bağlanır. Azami öğrenim süresi sonunda mezuniyet koşullarını sağlayamayan öğrenciler, kayıt dondurma talebinde bulunamazlar.

(2) Kayıt dondurma talebinde bulunan öğrenciler, mazeretlerini belirten dilekçeleri ve belgeleri ile birlikte Enstitüye ilgili yarıyılın ilk bir ayı içinde başvururlar. Ancak kayıt dondurma gerekçesinin belirtilen süre bitiminden sonra ortaya çıkması durumunda başvuru için süre kısıtlaması aranmaz.

(3) Kayıt dondurma süresini tamamlamadan Üniversiteye dönmek isteyen öğrenciler dönmek istedikleri yarıyılın ders kayıtları başlamadan önce gerekçeli bir dilekçeyle Enstitüye başvurabilirler.

(4) Kayıt dondurma süreleri azami öğrenim süresinden sayılmaz.

#### **Kayıt silme**

**MADDE 23-** (1) Bir öğrencinin aşağıdaki durumlarda EYK kararıyla kaydı silinir ve ödemiş olduğu katkı payı ve öğrenim giderleri iade edilmez:

a) Kendi isteği ile kaydını silmek istediğini yazılı olarak beyan etmek.

b) 2547 sayılı Kanun hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olmak.

(2) Kaydı silinen öğrencinin durumu ilgili birim ve kurumlara bildirilir.

#### **Öğretim dili**

**MADDE 24-** (1) Lisansüstü öğretim, Türkçenin yanında, kısmen veya tamamen bir yabancı dilde de yapılabilir. Kısmen bir yabancı dilde yürütülen programlarda öğrenciler, mezuniyet için gerekli toplam kredinin en az %30'unu ilgili yabancı dilde verilen derslerden almak zorundadır.

(2) Eğitim ve öğretimin Türkçe yapıldığı programlarda tez, sadece Türkçe yazılabilir. Eğitim ve öğretimin kısmen bir yabancı dilde yapıldığı programlarda tez Türkçe yazılabileceği gibi asgari 1000 kelime olmak üzere geniş bir Türkçe özet verilmek kaydıyla ilgili yabancı dilde de yazılabilir. Eğitim ve öğretimin tamamen yabancı dilde yapıldığı programlarda ise tez yazım dili, ilgili programın öğretim dilidir.

(3) Ders, uygulama ve sınavların yabancı dilde yapılabilmesi için ilgili öğretim üyelerinin, 23/3/2016 tarihli ve 29662 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümlerinde belirtilen şartları taşıması gerekir.

#### **Tez çalışması**

**MADDE 25-** (1) Tez çalışmasının yazımı ve çoğaltılması ile ilgili hususlar, Enstitü tarafından hazırlanıp Senato tarafından onaylanan tez yazım kılavuzunda belirtilir.

#### **Disiplin işleri**

**MADDE 26-** (1) Lisansüstü öğrencilerinin disiplin iş ve işlemleri, 2547 sayılı Kanunun 54 üncü maddesine göre yapılır.

#### **Danışman**

**MADDE 27-** (1) İlgili EABDB her öğrenci için öğrencinin önceki çalışmaları ve çalışmak istediği alan ile danışman tercihini de dikkate alarak Üniversite kadrosunda bulunan bir öğretim

üyesini tez danışmanı olarak en geç birinci yarıyılın sonuna kadar Enstitüye önerir. Tez danışmanı, EYK'nin kararıyla kesinleşir. Danışman atanıncaya kadar bu görevi ilgili EABDB yürütür.

(2) Danışman, öğrencinin alacağı derslerin seçimi, onaylanması ve tez çalışması ile ilgili konularda rehberlik eder.

(3) Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve EYK'nin kararı şarttır. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde EYK tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

(4) Danışman ve/veya tez konusu değişiklik önerileri, danışmanın ve ilgili EABDB'nin onayı ile EYK tarafından karara bağlanır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Tezli Yüksek Lisans Programı**

#### **Tezli yüksek lisans programının niteliği ve kapsamı**

**MADDE 28-** (1) Tezli yüksek lisans programı, öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneği kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programı, ilgili programın eğitim-öğretiminin azami süresi içerisinde tamamlanmak üzere, toplam 21 ulusal kredi ve 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az sekiz ders, bir seminer dersi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Tez çalışması kredisiz olup yeterli veya yetersiz olarak değerlendirilir. Öğrenci, en geç tez önerisinin EYK tarafından kabul edilmesini izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez çalışması için kayıt yenilemek zorundadır.

(3) Öğrenci, danışmanın onayı ile kayıtlı bulunduğu EABD içinden ders alabileceği gibi kayıtlı bulunduğu programın dilinde olup olmadığına bakılmaksızın EABD dışından da ders alabilir. Ayrıca ilgili EABDB'nin önerisi ve EYK'nin onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de en fazla iki ders alabilir. Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi lisans derslerinden de seçilebilir. Öğrenci tamamlamış olduğu lisans ve lisansüstü programlarda önceden aldığı dersleri tekrar alamaz. Bu derslere ait başarı durumu 15 inci maddede belirtilen not değerlendirme sistemine göre değerlendirilir. Senato tarafından ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans ve ikinci öğretim tezli yüksek lisans programları için belirlenen ders ücretini ödemek kaydıyla ikinci öğretimden de ders alınabilir. EABD dışından alınan dersler toplamda 30 AKTS kredisini aşamaz.

(4) Tezli yüksek lisans programı ikinci öğretim programı olarak yürütülebilir.

#### **Süre**

**MADDE 29-** (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yenileyip yenilemediğine bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Öğrencinin mezuniyet için ağırlıklı genel not ortalamasının en az 2,50 olması; kredili derslerini, seminer dersini ve tez çalışmasını başarıyla tamamlamış olması gerekir. Öğrenci, ağırlıklı genel not ortalaması şartını sağlayıncaya kadar başarısız olduğu dersi tekrar etmek veya yeni ders almakla yükümlüdür.

(3) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

#### **Tez konusu**

**MADDE 30-** (1) Tezli yüksek lisans programında, öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği ve ilgili EABDB'nin onayladığı tez konusu en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar Enstitüye önerilir ve EYK'nin onayı ile kesinleşir.

#### **Yüksek lisans tezinin sonuçlanması**

**MADDE 31-** (1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi Enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti hâlinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye gönderilir. İntihal yazılım programı raporunun hangi kriterlere göre değerlendirileceğine EYK karar verir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili EABDB'nin önerisi ve EYK'nin onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Jüri üyeleri, aralarından birini başkan seçer. Tez sınavı 40-120 dakika aralığındadır. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(5) Tez sınavının sonunda jüri tez hakkında kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, ilgili EABDB aracılığıyla tez sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yaparak tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması hâlinde, aynı EABD bünyesinde tezsiz olarak yürütülen programın mevcut olması durumunda, programın ders kredi yükü ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

#### **Diploma**

**MADDE 32-** (1) Tez sınavında başarılı olmak ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç nüshası ile PDF ve Word hâlini barındıran iki dijital (CD, flaş bellek ve benzeri) kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde Enstitüye teslim eden ve Enstitü tarafından tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Öğrencinin mezuniyetine, EYK karar verir. EYK, talep edilmesi hâlinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması hâlinde Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu EABD'deki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

### **BEŞİNCİ BÖLÜM**

#### **Tezsiz Yüksek Lisans Programı**

##### **Tezsiz yüksek lisans programının niteliği ve kapsamı**

**MADDE 33-** (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı; ilgili programın eğitim-öğretiminin azami süresi içerisinde tamamlanmak üzere, toplam 30 ulusal kredi ve 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, ilgili EABDB'nin öngördüğü zorunlu ve seçimli en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Dönem projesi dersi kredisizdir; öğrenci, yarıyıl sonunda danışmanına yazılı rapor ve/veya proje vermek zorundadır. Sunulan rapor ve/veya proje danışman tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla lisans derslerinden seçilebilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programı; birinci öğretim, ikinci öğretim veya uzaktan öğretim programı şeklinde yürütülebilir. Tezsiz yüksek lisans uzaktan öğretim programlarına ilişkin esaslar, Senato tarafından belirlenir.

#### **Süre**

**MADDE 34-** (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıırıp yaptımadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Öğrencinin mezuniyet için dersleri başarması, gerekli kredileri sağlaması, ağırlıklı genel not ortalamasının en az 2,50 olması ve dönem projesi dersini başarıyla tamamlamış olması gerekir. Öğrenci, ağırlıklı genel not ortalaması şartını sağlayıncaya kadar, süresi içinde başarısız olduğu dersi tekrar etmek veya yeni ders almakla yükümlüdür.

#### **Diploma**

**MADDE 35-** (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu EABD'deki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, öğrenci ile ilgili EYK kararının alındığı tarihtir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla aynı EABD'de tezli yüksek lisans programının bulunması durumunda, tezli yüksek lisans programına yatay geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler, ilgili EABDB'nin görüşü ve EYK'nin kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

### **ALTINCI BÖLÜM**

#### **Doktora Programı**

##### **Doktora programının niteliği ve kapsamı**

**MADDE 36-** (1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşma için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programı, ilgili programın eğitim-öğretiminin azami süresi içerisinde tamamlanmak üzere, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 ulusal kredi ve 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az sekiz ders, bir seminer dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az 42 kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Öğrenci, bulunduğu programın dilinde olup olmadığına bakılmaksızın EABD dışından da ders alabilir. Ayrıca ilgili EABDB'nin önerisi ve EYK'nin onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden doktora programına yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler en fazla dört ders seçebilir. Bu derslere ait başarı durumu, 15 inci maddede belirtilen not değerlendirme sistemine göre değerlendirilir. Öğrenci, önceki lisansüstü eğitiminde aldığı dersleri tekrar alamaz. EABD dışından alınan derslerin AKTS kredisiz; doktora yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 30 AKTS, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için 60 AKTS kredisini geçemez.

(4) Lisans dersleri, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

## **Süre**

**MADDE 37-** (1) Doktora programı; bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yenileyip yenilemediğine bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi; tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az 3,00 genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara, aynı EABD’de tezsiz yüksek lisans programı olması durumunda, tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri hâlinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

## **Yeterlik sınavı**

**MADDE 38-** (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir.

(2) Öğrenciler, yeterlik sınavına bir yarıyıldan bir kez olmak üzere en fazla iki kez girebilirler. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, ilgili EABDB tarafından önerilen ve EYK tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda EYK karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm hâlinde yapılır. Yazılı sınavda her bir jüri üyesi tarafından sorulan sorulara verilen cevaplar, ilgili jüri üyesi tarafından 100 puan üzerinden değerlendirilir. Verilen notların aritmetik ortalaması alınarak yazılı sınavda 100 puan üzerinden en az 75 puan alan öğrenci başarılı kabul edilir ve sözlü sınava alınır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, ilgili EABDB tarafından yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir. Yazılı ve sözlü sınavlarda sorulan sorular ve değerlendirme tutanak altına alınır.

(5) Yeterlik sınavının yazılı veya sözlü bölümünde başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölmelerden bir sonraki yarıyıldan tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili EYK kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(7) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve seminer dersi dahil en az sekiz dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir.

## **Tez izleme komitesi**

**MADDE 39-** (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili EABDB’nin önerisi ve EYK’nin onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanı dışında ilgili EABD içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili EABDB'nin önerisi ve EYK'nin onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

#### **Tez önerisi savunması**

**MADDE 40-** (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini, tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın bu sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

(2) Öğrenci, mazeretini gerekçeli açıklama ve belgelerle Enstitüye bildirir. EYK gerekçeyi kabul ederse tez önerisi savunması için yeni bir tarih belirler. Belirlenen tarih, öğrenciye, danışmanına ve tez izleme komitesine bildirilir.

(3) Öğrenci, tez önerisi olarak ilgili EABD ile bağlantılı ve Senato tarafından belirlenecek nitelikte ve sayıda makaleyi sunmayı da önerebilir.

(4) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Gerekğinde düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, ilgili EABDB tarafından işlemin bitişini izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına girer. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmalar ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak toplamda üç kez başarısız bulunan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir. Öğrencinin rapor sunmaması ve/veya tez izleme komitesi toplantısına katılmaması durumunda öğrenci başarısız sayılır.

#### **Doktora tezinin sonuçlandırılması**

**MADDE 41-** (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun olarak yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(3) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi Enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti hâlinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez, EYK'ye gönderilir. İntihal yazılım programı raporunun hangi kriterlere göre değerlendirileceğine EYK karar verir.

(4) Öğrencinin tez savunmasına girebilmesi için ulusal veya uluslararası hakemli bir dergide yayımlanmış veya yayına kabul edilmiş alanı ile ilgili en az bir adet makalesini tezi ile birlikte Enstitüye sunması gerekir. Söz konusu makalenin tabi olacağı şartlar EYK tarafından kararlaştırılır. Buna ek olarak, öğrencinin ulusal veya uluslararası nitelikli ve/veya başka bir yükseköğretim kurumu tarafından düzenlenen bir bilimsel toplantıda (sempozyum, kongre, konferans, çalıştay, seminer ve benzeri) tebliğ sunması ve bunun delili olan belgeyi tezi ile birlikte enstitüye sunması gerekir.

(5) Tezin sonuçlandırılabilmesi için tez önerisinin kabulünden itibaren en az üç yarıyılın geçmesi ve bu süre zarfında öğrencinin en az üç tez izleme komitesi raporu sunması gerekir.

(6) Doktora tez jürisi, danışman ve ilgili EABDB'nin önerisi ve EYK'nin onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda EYK karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(7) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde, teze ilgili hazırladıkları raporlarla birlikte toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, 60-150 dakika arasında olup tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(8) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, düzeltme veya ret kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, ilgili EABDB tarafından tez sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, azami süreye dâhil edilmeksizin en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(9) Doktora programına lisans diploması ile başvurup başarısız olan öğrencilere, aynı EABD'de tezsiz yüksek lisans programının mevcut olması durumunda, o programın kredili derslerini ve diğer gereklerini yerine getirmek koşuluyla talepleri hâlinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

#### **Doktora diploması**

**MADDE 42-** (1) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç nüshası ile PDF ve Word hâlini barındıran iki (CD, flaş bellek ve benzeri) dijital kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde Enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci, doktora diploması almaya hak kazanır. Öğrencinin mezuniyetine, EYK karar verir. EYK, başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması hâlinde Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Doktora diploması üzerinde EABD'deki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

### **YEDİNCİ BÖLÜM**

#### **Çeşitli ve Son Hükümler**

##### **Hüküm bulunmayan hâller**

**MADDE 43-** (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde; 2547 sayılı Kanun, 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

##### **Geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 1-** (1) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

##### **Yürürlük**

**MADDE 44-** (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

##### **Yürütme**

**MADDE 45-** (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İstanbul Medeniyet Üniversitesi Rektörü yürütür.

